

Crna Gora
SKUPŠTINA

ODBOR ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU

Broj:00-63-4/15-17/1; 00-63-4/15-13/1

EPA: 841 XXV

Podgorica, 29. maj 2015. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 21 u vezi sa članom 7 tačka 3 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Službeni list Crne Gore“, br.80/10), Odbor za bezbjednost i odbranu sa 39. sjednice održane 29.maja 2015. godine, nakon sprovedene objedinjene rasprave p o d n o s i

IZVJEŠTAJ

o razmatranju

**IZVJEŠTAJA O RADU I STANJU U UPRAVNIM OBLASTIMA IZ
NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA ODBRANE za 2014. godinu**

i

IZVJEŠTAJA O STANJU U VOJSCI CRNE GORE u 2014. godini

Odbor se u prisustvu ministarke odbrane i načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore upoznao sa rezultatima rada i stanjem u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva u 2014. godini, a poseban osvrt ovom prilikom učinjen je na pitanja normativno pravne prirode, planiranja odbrane, međunarodne odbrambene saradnje, budžeta, resursa, Vojske Crne Gore, inspekcijskog nadzora i unutrašnje kontrole, vojno bezbjednosnih poslova i dr. Pažnja učesnika sjednice u značajnom dijelu bila je usmjerena i na implementaciju zaključaka usvojenih na 25. sjednici Odbora, održanoj 13. oktobra 2014. godine, na kojoj su razmotreni Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva odbrane i Izvještaj o stanju u Vojsci Crne Gore u 2013. godini.

U dijelu diskusije o planiranju sistema odbrane Odbor je uočio da je u 2014.godini završena realizacija četvrtog ciklusa Akcionog plana za članstvo (MAP), da je Crna Gora, u cilju nastavka reforme i transformacije sistema

odbrane od NATO dobila četvrti paket partnerskih ciljeva (PC) kao i da je uspješno realizovan sedmi Individualni program za partnerstvo i saradnju – IPCP.

U dijelu sjednice posvećene međunarodnoj odbrambenoj saradnji Odbor je konstatovao da su aktivnosti Ministarstva sa NATO i zemljama partnerima u najvećoj mjeri bile usmjerene na osposobljavanje i usavršavanje kadrovskih potencijala tj. podizanja nivoa osposobljenosti pojedinaca i jedinica Vojske u skladu sa NATO standardima, kao i na aktivnosti u cilju implementacije partnerskih ciljeva, i iste ocijenio pozitivnim.

Učesnici sjednice, kroz raspravu o resursima odbrane, su uočili da je u izvještajnom periodu, aktom Vlade Crne Gore, usvojena nova Formacija Vojske i s tim u vezi izvršen prelazak sa brigadnog na bataljonski nivo organizacije a time realizovan jedan od težišnih zadataka u implemenatciji Strategijskog pregleda odbrane.

Odbor je, poput razmatranja izvještajnog perioda za 2013. godinu, i ovog puta pohvalio napore Ministarstva u kontekstu sprovođenja Plana aktivnosti na postizanju rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori (PAPRR) za period 2013-2017. godina, sa posebnim osvrtom na promovisanje vojnog poziva sa fokusom na žene, obavezne obuke za lica koja idu u mirovne misije na iznijetu temu, te donošenje Plana realizacije aktivnosti za sprovođenje preporuka iz Studije za unaprjeđenje položaja i zastupljenosti žena u oružanim snagama.

Ovom prilikom Odbor je pohvalio napore na usvajanju prvog standarda u oblasti odbrane u Crnoj Gori – SO STANAG 6001 NIVOI POZNAVANJA JEZIKA, baziranom na NATO standardu a koji će biti u primjeni kod Ministarstva i Vojske Crne Gore kao i drugih državnih organa koji ostvaruju saradnju sa NATO.

Na sjednici je, takođe, konstatovano da je, u oblasti materijalnih resursa, težište rada Ministarstva odbrane tokom 2014. godine, između ostalog, bilo usmjereno na opremanje jedinica Vojske Crne Gore savremenom opremom, rješavanje viškova naoružanja i vojne opreme, uspostavljanje sistema standardizacije i kodifikacije u sistemu odbrane Crne Gore, razvoj informaciono komunikacionih sistema i održavanje zahtjevanog nivoa ispravnosti borbene tehnike.

Ministarstvo odbrane, u toku izvještajne godine, nastavilo je sa procesom rješavanja viškova naoružanja i vojne opreme kroz postupak neutralizacije ubojnih sredstava, prodaju naoružanja i vojne opreme i ustupanje opreme

civilnim subjektima. Proces neutralizacije viškova ubojnih sredstava sproveden je posredstvom programa za demilitarizaciju – MONDEM, kao i „pilot projekta“ uz podršku NATO agencije NSPA i postupak preventivnog rješavanja ubojnih sredstava u sopstvenoj organizaciji, kroz koje je neutralisano ukupno 250,36 tona ubojnih sredstava. Uvažavajući važnost ovog pitanja Odbor pohvaljuje napredak na unapređenju smještajnih kapaciteta za ubojna sredstva adaptacijom objekata u skladištu Brezovik kod Nikšića, ostvaren u saradnji sa Ministarstvom odbrane Savezne Republike Njemačke.

U duhu raprave o vojno obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim poslovima, Odbor je konstatovao da je ovo Odjeljenje tokom 2014. godine preduzimalo aktivnosti na razvijanju i implementaciji vojno obavještajnih sposobnosti u skladu sa nacionalnim interesima i strateškim prioritetima uz kontinuirano praćenje i analizu različitih bezbjednosnih izazova, sa posebnim osvrtom na jačanje profesionalnih kapaciteta i primjenu najsavremenijih standarda.

Odbor je podržao stav Ministarstva odbrane da prioritetne aktivnosti u predstojećem periodu predstavljaju: priprema i učešće jedinica Vojske u međunarodnim misijama i operacijama; implementacija Godišnjeg nacionalnog programa (ANP); razvoj ukupnih kapaciteta Ministarstva i Vojske Crne Gore kroz implemenataciju partnerskih ciljeva; izrada Dugoročnog plana odbrane (2016-2016); nastavak opremanja i modernizacije Vojske; nastavak rješavanja viškova municije, naoružanja i vojne opreme; nastavak školovanja kadra, uz konstataciju da će rezultati navedenih aktivnosti predstavljati teme kojima će se Odbor baviti na predstojećim sjednicama.

Na temelju Izvještaja o radu i stanju u upravnim oblastima u nadležnosti Ministarstva odbrane za 2014. godinu i Izvještaja o stanju u Vojsci Crne Gore u 2014. godini i rasprave koja je uslijedila, uz konstataciju da ostvareni rezultati i ukupni napredak sistema odbrane predstavljaju dobru osnovu za nastavak procesa reforme sistema odbrane i dostizanje potrebnih sposobnosti i standarda za preuzimanje obaveza koje proističu iz punopravnog članstva u NATO i EU, Odbor za bezbjednost i odbranu, većinom glasova, odlučio je da prihvati navedene izvještaje sa sljedećim:

Z A K L J U Č I M A:

1. Odbor konstatuje da su realizacijom ključnih razvojnih prioriteta iz Strategijskog pregleda odbrane, Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore, u izvještajnom period, preduzimali aktivnosti na razvijanju

sposobnosti za odgovore na izazove i utvrđene obaveze, saglasno Ustavu Crne Gore, zakonima i međunarodno preuzetim obavezama te da je Vojska, kao pouzdan partner, angažovanjem u međunarodnim misijama pružila doprinos očuvanju mira i bezbjednosti u svijetu;

2. Uvažavajući važnost pitanja rješavanja viškova naoružanja i vojne opreme sa posebnim osvrtom na nivo društvene opasnosti koje sa sobom nosi, Odbor saglasno ranije datim preporukama, apostrofira potrebu intenzivnijeg djelovanja i preduzimanja konkretnih aktivnosti na planu iznalaženja rješenja za prevazilaženje ovog problema na efikasan i djelotvoran način;
3. Odbor pohvaljuje napore na nastavku procesa razvoja sistema za praćenje situacije na moru kroz izgradnju druge faze sistema i uvezivanje i razmjenu podataka sa državnim institucijama i cijeni neophodnim iznalaženje rješenja za uspostavljanje održivog sistema nadzora vazdušnog prostora;
4. Odbor ponovo konstatuje nedostatak vježbovno-strelišne prostorije (poligona) za izvođenje gađanja artiljerijskim sistemima i većim kalibrima pješadijskog naoružanja koji se može negativno odraziti na kvalitet osposobljavanja i ukupan nivo borbene gotovosti jedinica, uz ocjenu da rješavanje ovog pitanja treba biti postavljeno u vrhu agende prioritenih zadataka;
5. Odbor je, cijeneći pitanje zaštite na radu značajnim, uočio nedovoljnu usklađenost propisa koji regulišu predmetnu oblast te nedostatak materijalnih sredstava koji onemogućava ispitivanje uslova radne sredine (osim ispitivanja na jonizujuće zračenja) i s tim u vezi zahtjeva hitno preduzimanje mjera sa ciljem otklanjanja navedenih nedostataka i punu primjenu propisa koji regulišu oblast zaštite na radu;
6. Odbor, uvažavajući pitanje zaštite životne sredine u kontekstu rada Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore veoma važnim, uočava postojanje nemogućnosti uklanjanja i neutralizacije otpadnih materija koji čine potencijalni rizik po životnu sredinu i s tim u vezi apostrofira važnost blagovremenog planiranja budžetskih sredstava za navedenu svrhu;

7. Odbor cijeni neophodnim nastavak preduzimanja aktivnosti u cilju nabavke helikoptera za potrebe Vojske Crne Gore;
8. Odbor je uvažavajući činjenicu da prihvaćeni partnerski ciljevi predstavljaju najbolji mehanizam za dostizanje standarda za razvoj sposobnosti u oblasti odbrane i da je Crna Gora, kroz ispunjenje, ciljeve pretočila u partnersku sposobnost, podržao dalje angažovanje raspoloživih kapaciteta u cilju nastavka ovog procesa, kao jednog od prioriteta sistema odbrane

Članica Odbora Snežana Jonica podržala je zaključke 2-7 dok je u pogledu zaključaka br. 1 i 8 glasala protiv.

PREDSJEDNIK ODBORA

Mevludin Nuhodžić, s. r.